

JAARVERSLAG EIA 2008

VOORWOORD

De EIA is een robuuste regeling en een constante factor in het energiebeleid van de overheid. Ook in economisch zwaardere tijden! Want juist in 2008 is er stevig geïnvesteerd in energiebesparende bedrijfsmiddelen en in de opwekking van hernieuwbare energie.

Zoveel is duidelijk wanneer we de aanvragen voor steun vanuit de Energie-investeringsaftrek (EIA) voor 2008 onder de loep nemen. Ondernemers meldden investeringen aan voor ruim € 1,4 miljard. De energiebesparing die met deze investeringen werd bereikt, wordt ingeschat op rond de 1.000 miljoen m³ gas per jaar. Een enorme hoeveelheid, te vergelijken met het jaarlijkse gasverbruik van 600.000 huishoudens!

De EIA ondersteunt initiatieven die de wereld groener maken. Onze klimaatdoelstellingen voor 2020 zijn ambitieus. De brede belangstelling voor duurzaamheid en energiebesparing stemt mij echter optimistisch. Het budget voor 2008 is voor ongeveer 90 procent benut! Ruim 13.500 individuele aanvragen kwamen bij SenterNovem binnen.

Dit jaarverslag biedt een mooi panorama van projecten die met steun van de EIA van de grond zijn gekomen. Ze staan genoemd aan de hand van de vijf pijlers van het kabinetsprogramma Schoon & Zuinig: NS (Transport), Porta Nova (Glastuinbouw), Cirex (Industrie), Hoeve de Knol (Duurzame energieproductie) en Wonion (Gebouwde omgeving). Ondernemers vertellen u over hun ervaringen. Dat inspireert. Prachtig!

Ook in 2009 zal de EIA haar waarde bewijzen. Daar ben ik van overtuigd. Juist in tijden van economisch zwaar weer is het immers aantrekkelijk te investeren in energiebesparende technieken. De EIA draagt ertoe bij dat de financieringslasten voor deze investeringen worden verlaagd. Een steuntje in de rug dus.

CO₂-reductie, duurzame energie en energiebesparing: dáár draait het om. De energiewereld van de toekomst krijgt langzaam vorm. Financiële prikkels zijn een vereiste om de vaart er goed in te houden. Ik ben dan ook blij dat we voor de EIA kunnen terugzien op een uiterst succesvol jaar.

In 2009 bestaat de regeling 12½ jaar. Een mijlpaal! Maar succes vieren we niet zonder de inzet van vele ondernemers. Ik wil hen aanmoedigen creatief te zijn, lef te tonen en initiatieven te blijven nemen. Dat is wat ondernemen in de geest van de EIA behelst!

Maria van der Hoeven
Minister van Economische Zaken

DE MODERNSTE PRECISIEGIETRIJ TER WERELD

Gieterij Cirex uit Almelo maakt stalen componenten voor de automobiel- en de procesindustrie en de machinebouw. In 2008 kreeg het bedrijf Energie-investeringsaftrek voor een oven die is gebouwd volgens een nieuw, zeer energiezuinig concept. "Dit is wereldwijd de meest innovatieve oven in de sector."

Na twintig jaar intensief gebruik moest de gietinstallatie van Cirex uit Almelo worden vervangen. Daarnaast was er door de omzetgroei behoefte aan meer capaciteit. De in 2008 gestarte bouw van een nieuwe gietinstallatie kreeg om deze reden ook een dubbele productiecapaciteit. Daarbij werd de in het proces benodigde stookoven optimaal energiezuinig en milieubewust ontworpen, zodat de installatie nog vele jaren actueel zou zijn.

Nieuw ovenconcept

Directeur van Cirex is Jeroen Spoelder. Hij vertelt hoe zijn bedrijf, samen met het gespecialiseerde bedrijf Dutch Industrial Burner Equipment (DIBE), tot een compleet nieuw ovenconcept voor het bakken van de keramische vormen kwam. “Het uitgangspunt was dat we zoveel mogelijk afvalwarmte uit het ene proces wilden inzetten voor het andere. De belangrijkste voorziening die daarvoor is aangebracht, zijn de warmtewisselaars in de schoorsteen. Deze koelen de rookgassen in twee stappen af, van de procestemperatuur van circa 1.050 °C tot uiteindelijk circa 185 °C. Met de warmte van de eerste wisselaar wordt de inkomende verbrandingslucht voorverwarmd (400 °C), met de warmte uit de tweede wisselaar het tap- en CV-water (160 kW). Om emissies van roet tot vrijwel nul te beperken, is tussen schoorsteen en oven een naverbrander geïnstalleerd. Die zorgt ervoor dat al het roet uit de rookgassen volledig wordt naverbrand. Al deze maatregelen moeten een energiebesparing opleveren van in totaal 30 procent.”

Productkwaliteit nog steeds voorop

“Een belangrijk uitgangspunt bij het conceptontwerp was dat er aan het productieproces zelf helemaal niets mocht veranderen”, licht Jeroen Spoelder toe. “Onze klanten eisen namelijk een constante, hoge productkwaliteit. Dat betekent dat we – ook in de nieuwe situatie – nog steeds werken met dezelfde temperaturen en lucht/gasverhoudingen als in de oude oven. Om ervoor te zorgen dat die retourstromen van warmte of bijvoorbeeld het uitvallen van zo’n warmtestroom of van de naverbrander het proces niet verstoort, zijn allerlei bypasses en terugkoppelingenvoorzieningen aangebracht. We hebben bovendien een rookgasventilator op het dak moeten zetten, omdat er zoveel warmte aan de rookgassen wordt onttrokken dat in de schoorsteen nauwelijks meer natuurlijke trek optreedt. Om het geheel goed te

laten functioneren, is tot slot een compleet nieuwe regeling voor het stookproces ontwikkeld, op basis van een Failsafe PLC-systeem van Siemens.”

Lovend

“Dit is wereldwijd de meest innovatieve oven in de sector”, zegt Jeroen Spoelder. “Dat erkende SenterNovem ook, toen ze hier langskwam in verband met de EIA die we hadden aangevraagd voor het project.” Over die regeling en over de rol van SenterNovem is Spoelder bijzonder te spreken. “Er is een één-op-éénverhouding tussen de investeringen die je doet en de bijdrage die je uit de EIA krijgt. Dat is transparant. SenterNovem heeft de plannen uitgebreid tot zich genomen en alle berekeningen nauwgezet gecontroleerd. Dat vind ik ook positief. Het gaat ten slotte om overheids-geld. Uiteindelijk was ze heel lovend. ‘Dit wordt de maatlat voor onze toekomstige beoordelingen’, zei de SenterNovem-deskundige. Dan heb je het goed gedaan, denk ik.”

‘Er is een één-op-éénverhouding tussen de investeringen die je doet en de bijdrage die je uit de EIA krijgt.’

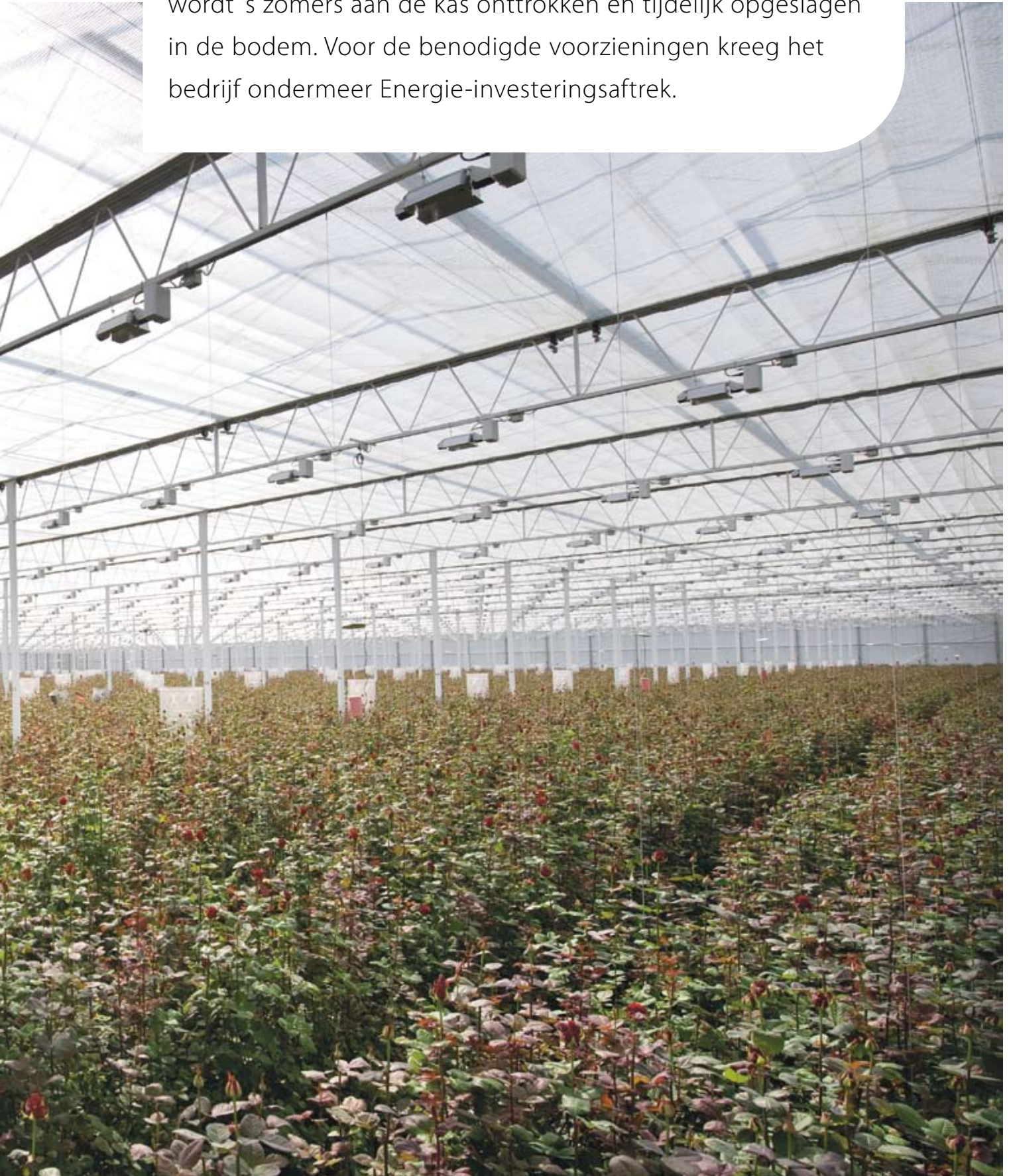
JEROEN SPOELDER
DIRECTEUR CIREX

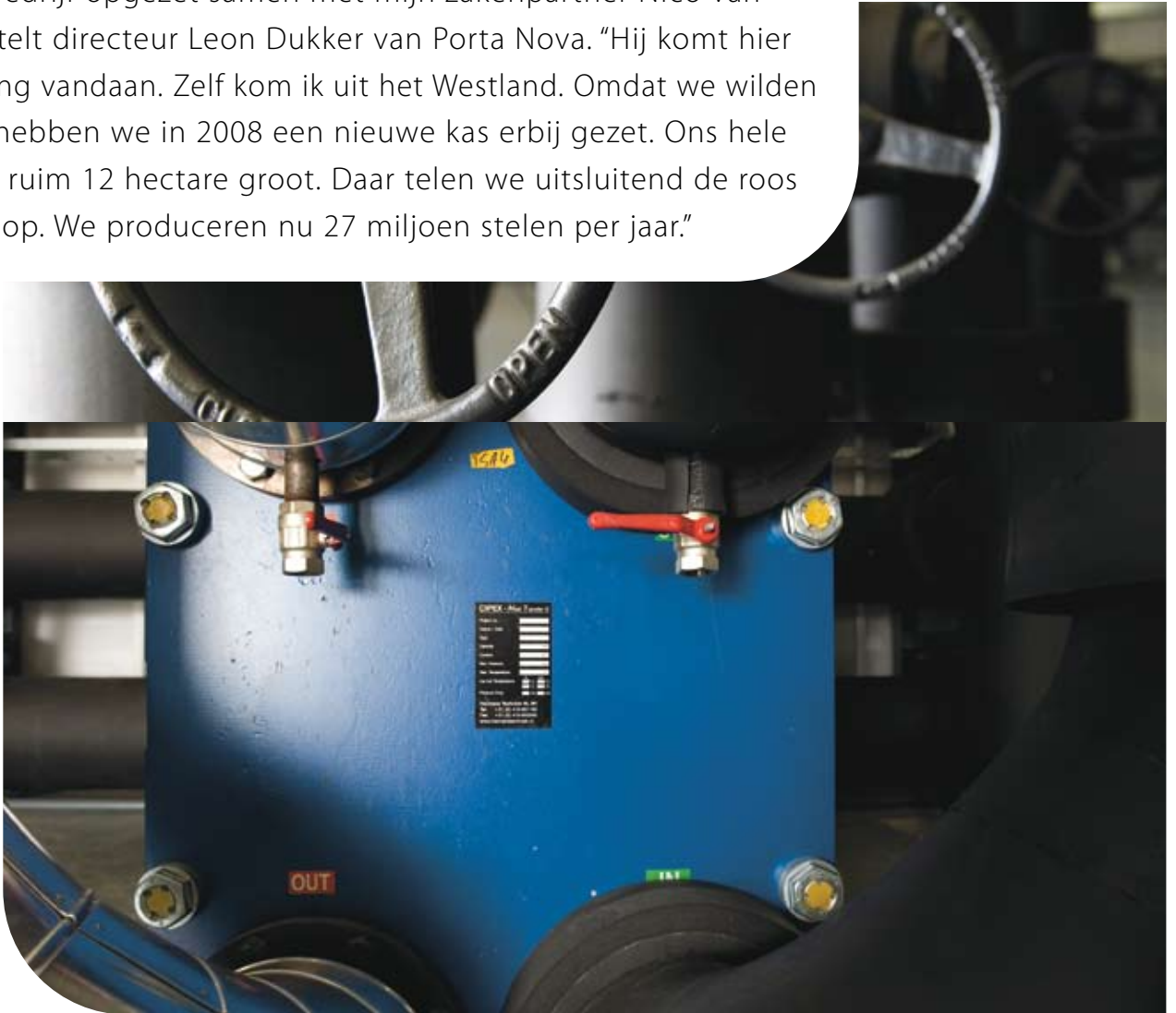
EEN TUINBOUWKAS ALS ENERGIELEVERANCIER

Rozenkwekerij Porta Nova in Waddinxveen nam in 2008 een unieke nieuwe kas in gebruik. Daarin wordt helemaal geen gas meer gebruikt. Alle warmte die 's winters nodig is, wordt 's zomers aan de kas onttrokken en tijdelijk opgeslagen in de bodem. Voor de benodigde voorzieningen kreeg het bedrijf ondermeer Energie-investeringsaftrek.

“Ik heb dit bedrijf opgezet samen met mijn zakenpartner Nico van Vuuren”, vertelt directeur Leon Dukker van Porta Nova. “Hij komt hier van oorsprong vandaan. Zelf kom ik uit het Westland. Omdat we wilden uitbreiden, hebben we in 2008 een nieuwe kas erbij gezet. Ons hele bedrijf is nu ruim 12 hectare groot. Daar telen we uitsluitend de roos Red Naomi! op. We produceren nu 27 miljoen stelen per jaar.”

Procescontrole

De nieuwste kas, zesende halve hectare groot, is een wonder van technisch vernuft. In traditionele kassen stoken tuinders 's winters aardgas en gaan 's zomers de ramen open als het te heet wordt. In de nieuwe kas gaat het heel anders. Daarin zijn overal zogeheten Fiwihex warmtewisselaars aangebracht. 's Zomers stroomt hier koud grondwater doorheen, dat de overtollige warmte uit de kas opneemt. Hierdoor kunnen de ramen in bijna alle gevallen dicht blijven. De warmte wordt opgeslagen

in de bodem en 's winters weer gebruikt voor verwarming, waarbij het hele systeem precies andersom werkt. Leon Dukker: “Als je topkwaliteit producten wilt telen, moet je het kasklimaat volledig onder controle hebben. Verwarming, meststoffen, CO₂ en licht hadden we al langere tijd in de hand. Maar de koeling niet. Zet je de ramen open als de zon schijnt, dan ben je opeens bijna de hele procescontrole kwijt. Met dit nieuwe systeem is dat probleem in één keer opgelost.”

Warmte over

De nieuwe tuinbouwkas van Porta Nova is niet alleen zeer energiezuinig, het is zelfs een netto-producent van warmte. "Van alle warmte die we oogsten hebben we zelf maar een kwart nodig. De rest, driekwart, willen we graag op een nette manier kwijt. Nu wordt hier vlakbij een nieuwbouwwijk gebouwd, de Triangel. Daar komen 3.000 woningen, scholen en kantoren. Daaraan zouden wij graag warmte leveren. Bij de aanbesteding van de warmtevoorziening heeft de gemeente echter met de voorlopige gunning gekozen voor een energiebedrijf. Dat zou ertoe leiden dat wij warmte de lucht in moeten blazen. Dat is natuurlijk te gek voor woorden. Ik hoop dat we met het bedrijf nog tot overeenstemming kunnen komen over een ander plan."

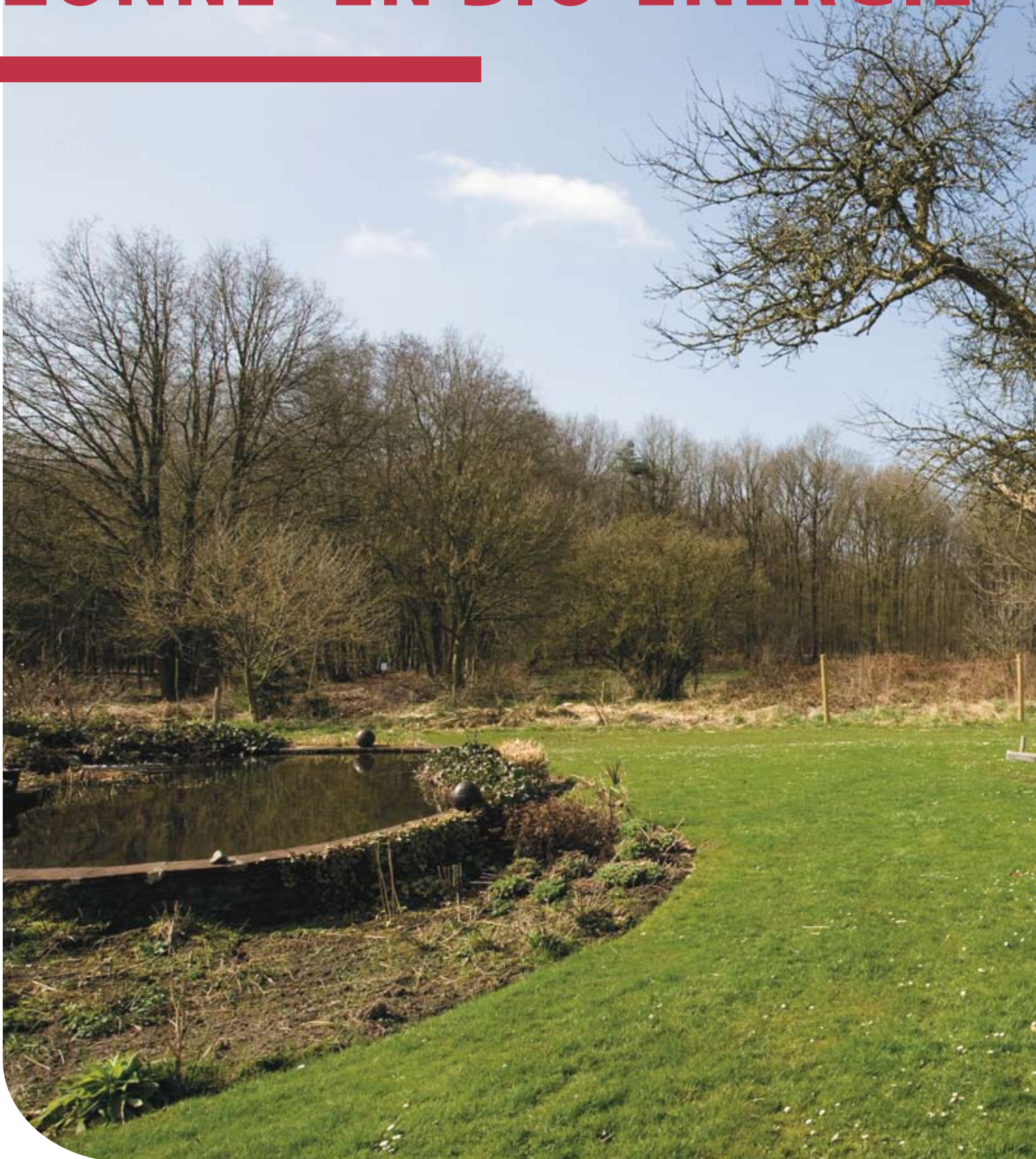
Visie en geld

Ondanks de problemen met de warmteafzet is Leon Dukker te spreken over de Energie-investeringen in de nieuwe kas. "Als je zo'n project opzet, begin je met een visie. Vervolgens hebben we alles door-gerekend. Dat leverde een positief beeld op. Vervolgens zijn we nog naar subsidies gaan kijken. Toen bleek dat we voor alle innovatieve onderdelen van het systeem EIA en Unieke Kansen Regeling (UKR)-subsidie konden krijgen, bijvoorbeeld voor de warmtewisselaars, de koude en warme bronnen en de warmtepomp. Die subsidie en investeringsaftrek bepalen niet of een project doorgaat of niet, maar maken het allemaal wel wat makkelijker haalbaar en financierbaar."

LEON DUKKER
DIRECTEUR PORTA NOVA

EEN GROEPS ACCOMMODATIE OP ZONNE- EN BIO-ENERGIE

Hoeve de Knol is een groepsaccommodatie in Holthees, een plaatsje op de grens van Limburg en Brabant. Sinds een jaar wordt het complex duurzaam van warmte voorzien. De Energie-investeringsaftrek maakt het nieuwe energiesysteem nog aantrekkelijker dan het al is, ook economisch.

De oude boerderij ligt idyllisch, aan het einde van een doodlopende weg tegen de bosrand aan. Vroeger werden hier paarden gehouden, van het nabij gelegen Kasteel Macken. Nu is Hoeve de Knol een feest-, vergader- en verblijfsaccommodatie voor zakelijke en privégroepen.

PATTY VAESSEN EN WILBERT JEUKEN
ONDERNEMERS HOEVE DE KNOL

Twee delen

Wie aankomt bij de hoeve ziet direct het grote oppervlak aan zonnecollectoren op het dak, recht boven de hoofdingang. Zeventien vierkante meter, maar liefst. Ze vormen de helft van het nieuwe energiesysteem dat het bedrijf in 2008 aanschafte. De andere helft laat zich moeilijker ontdekken. Ergens in de tuin lijkt een restant van een oude kasteeltoren te liggen. "Daar zit een tank van 11 kubieke meter in de grond, voor de opslag van 6.000 kg houtpellets", zeggen de ondernemers Wilbert Jeuken en Patty Vaessen. "Omdat die tank, vanwege het grondwater, net niet helemaal kon worden ingegraven, hebben we 'm van boven maar leuk aangekleed." Binnen, in een afgescheiden ruimte van de groepsaccommodatie, staat de rest van het energievoorzieningsysteem: een verbrandingsketel voor de houtpellets, van 30 kW, en een buffervat, van 950 liter. Aan de muur hangt een bedieningspaneel.

'De zonnecollectoren zorgen primair voor de warmtevoorziening. Als die onvoldoende opleveren, schakelt de biomassaketel in.'

Systemem

Jeuken en Vaessen leggen graag uit hoe het systeem werkt. “De zonnecollectoren zorgen primair voor de warmtevoorziening. Als die onvoldoende opleveren, schakelt de biomassaketel in. Alle opgewekte warmte wordt opgeslagen in het buffervat. In principe wordt alleen het bovenste compartiment van dit vat, circa 20 procent, op temperatuur gehouden. Maar als de zon genoeg schijnt, dan worden ook de andere drie compartimenten geladen. Vanuit het boilervat wordt alle warmte geleverd die nodig is voor de verwarming van tapwater, de vloerverwarming op de begane grond en de radiatoren in de rest van de accommodatie. De regelinstallatie zorgt ervoor dat alles automatisch verloopt, inclusief de dosering van de pellets aan de biomassaketel en de vermogensregeling. Nu het systeem draait, hebben we er nauwelijks meer omkijken naar.”

Kosten gehalveerd

Vanwege zijn ligging had Hoeve de Knol geen gasaansluiting en werd tot eind 2007 volledig op propaan gestookt. “Dat kostte € 10.000 per jaar; een hoop geld voor een klein bedrijf. Toen we op zoek gingen naar een alternatief, kwamen wij via internet terecht bij bureau Heurman Duurzame Energie Oplossingen uit Oldenzaal. Dat kon precies leveren wat wij wilden: een betaalbare oplossing die past bij ons bedrijf. Rob Heurman, de eigenaar, heeft het hele project ook fantastisch begeleid. We zijn nu nog maar de helft aan verwarmingskosten kwijt, inclusief de inkoop van houtpellets en de afschrijving van alle investeringen. Duurzaamheid was niet het vooropgezette doel, maar sluit wel aan op andere zaken. Zo hebben we in ons woonhuis een speksteenkachel. De toiletten worden gespoeld met grondwater, dat vervolgens wordt gezuiverd in een rietveld. We hebben hier namelijk ook al geen aansluiting op het riool. Veel van onze gasten waarderen het wel, dat duurzame.”

Potjes bij elkaar

De totale investeringskosten voor het nieuwe energiesysteem waren € 45.000. “We konden dat bedrag net bij elkaar krijgen door alle potjes bij elkaar te leggen. Bovendien kregen we EIA. Dat scheelt voor ons 13 à 14 procent, wat in ons geval neerkomt op ruim € 6.000. Al met al verdienen we de installatie in een overzichtelijk aantal jaren terug. Je vraagt je af waarom niet meer bedrijven zo'n systeem aanschaffen.”

NS WINT REMENERGIE TERUG

Treinen verbruiken de meeste energie bij het optrekken. Vroeger ging die grotendeels verloren bij het remmen. Tegenwoordig niet meer. Met behulp van zogeheten recuperatiesystemen kan de remenergie worden teruggeleverd aan de bovenleiding. In 2007 en 2008 voorzag NS zestig rijtuigen van deze systemen. "De Energie-investeringsaftrek maakt de business case een stuk aantrekkelijker."

JAN HOOGAKKER
PROGRAMMAMANAGER NS REIZIGERS

MONIQUE HUIZENGA
SUBSIDIECOÖRDINATOR BIJ NS

Tien jaar geleden sloot de NV Nederlandse Spoorwegen (NS) een meerjarenafspraken over energie-efficiency. Het doel is 20 procent energie te besparen tot en met 2010. Inmiddels is dat doel bijna gehaald, vooral door de aanschaf van energiezuiniger treinen en het energiezuiniger maken van treinen bij revisies. Maar ook allerlei kleinere maatregelen, zoals het aanpassen van de temperatuurregeling in treinen, dragen bij aan het halen van de doelstelling.

Helpt minder energie

Bij nieuwbouw en soms bij revisies van treinen zijn de laatste jaren elektrodynamische remsystemen ingebouwd. Jan Hoogakker, programmamanager Energie & Milieu Materieel van NS Reizigers, legt uit waarom. "Bij het optrekken neemt een trein veel energie af van de bovenleiding. Vroeger, toen de treinen nog alleen blok- en schijfremmen gebruikten, werd deze energie bij het remmen grotendeels omgezet in warmte. Een elektrodynamisch remsysteem zet die kinetische energie om in elektrische energie. Dat kan vervolgens worden gebruikt voor de interne elektrische systemen in de trein en voor

de rest worden teruggeleverd aan de bovenleiding. Materieel dat zich in de buurt bevindt, kan daar dan gebruik van maken. Dat scheelt aanmerkelijk in de energie die nodig is voor het optrekken."

Acht ton besparing

De laatste serie treinen die van een elektrodynamisch remsysteem zijn voorzien, zijn de omgebouwde Sprinters die vroeger op de Zoetermeerlijn reden. "In totaal betrof dat een investering van € 7,6 miljoen euro", weet Monique Huizenga. Namens Subsidiefocus uit 's-Hertogenbosch is zij subsidiecoördinator bij NS. "Over dat bedrag hebben we EIA aangevraagd

en verkregen. Netto leverde dat ongeveer 11 procent kostenbesparing op, ofwel ruim acht ton. Dat is behoorlijk wat. Het aanvragen van EIA kost wel tijd. Maar is ook weer niet zo lastig, omdat teruglevervoorzieningen voor remenergie van elektrische motoren gewoon op de Energielijst van de EIA staan. En wat ook fijn is aan de EIA: als je eenmaal een toezegging hebt, kun je er meteen gebruik van maken. Bij andere subsidieregelingen moet je vaak nog halfjaarrapportages maken en dergelijke; dat is bij de EIA gelukkig niet het geval."

Verdere besparing

Nu NS zijn treinenpark bijna volledig heeft gemoderniseerd, denkt het bedrijf verdere energiebesparing vooral te gaan bereiken in processen, door in- en externe ketensamenwerking. Jan Hoogakker: "Daarvoor bestaan verschillende mogelijkheden. Denk aan het verhogen van de bezettingsgraad van de treinen, hoewel dat logistiek nog niet zo gemakkelijk is en het ook niet ten koste mag gaan van het comfort. Een andere mogelijkheid is energie te besparen bij het onderhoud. Hier doen we nu, samen met Nedtrain, onderzoek naar. Voor de wat verdere toekomst denken we aan het voorkómen van ongeplande stops. Optrekken kost immers de meeste energie. Dit moeten we samen met ProRail Verkeersleiding oppakken."

'Wat ook fijn is aan de EIA: als je eenmaal een toezegging hebt, kun je er meteen gebruik van maken.'

Innovaties

Voor de nieuwe energiebesparingsaanpak denkt NS niet vaak EIA aan te gaan vragen. "Daarvoor moet je immers investeringen doen en die voorzien wij nog niet; het is vooral een procesaanpak." De aftrekregeling zou weer wel een rol kunnen spelen bij een aantal technische innovaties, zoals de introductie van LED-verlichting of van elektrische warmtepompen. "Met LED-verlichting zijn wij zelf nog niet zover en van warmtepompen is de technologieontwikkeling voor NS toepassingen nog onvoldoende gevorderd. Maar als die opties in beeld komen, weten we de EIA te vinden. Het is een makkelijke regeling en maakt een business case een stuk aantrekkelijker."

ENERGIEBESPARING IN HET BELANG VAN BEWONERS EN HET MILIEU

In 2008 konden woningcorporaties voor het eerst Energie-investeringsaftrek aanvragen. Eén de partijen die dat deed, was Wonion. Deze corporatie uit het oosten van ons land voorzag twee innovatieve bouwprojecten van een al even innovatief energiesysteem. "De EIA maakt projecten beter haalbaar en zorgt voor lagere woonlasten voor bewoners."

Wonion is een corporatie in de gemeente Oude IJsselstreek. Daartoe behoren plaatsen als Gendringen, Ulft en Varsseveld. Hier verhuurt de corporatie circa 4.000 woningen en maatschappelijk vastgoed.

Bijzondere projecten

“De laatste jaren realiseren we veel bijzondere projecten”, vertelt projectmanager Bart Wiendels van Wonion. “Wij vinden namelijk dat we voor onze klanten meer moeten doen dan alleen woonruimte leveren. We willen ook bijdragen aan hun leefomgeving.” Als voorbeeld noemt hij het Kulturhus in Lintel, dat in juni 2008 door H.K.H. Prinses Maxima is geopend. “Dat is een gezamenlijke voorziening speciaal voor een kleine gemeenschap, met onder andere multifunctionele zalen, vergaderruimtes, een sportzaal, een bibliotheek en een Grand Café.” Verder noemt Wiendels woonzorgpark Schuylenburgh in Silvolde. “Dat realiseren we samen met de zorginstellingen Azora en Estinea. Het gaat om drie gebouwen, met een totaal oppervlak van 20.000 m². Hier komen appartementen voor mensen die hetzij zelfstandig, hetzij met hulp kunnen wonen, vier woongroepen voor dementerende ouderen en verschillende gemeenschappelijke ruimtes. Dit complex moet in oktober 2009 worden opgeleverd.”

‘Op alle fronten vernieuwend en ondernemend zijn, in het belang van de samenleving en onze klanten.’

CASPER TE BRAKE
MANAGER FINANCIËN WONION

BART WIENDELS
PROJECTMANAGER WONION

Innovatief energiesysteem

Niet alleen past de aard van deze projecten prima bij onze taken als maatschappelijk ondernemer, stelt Wiendels, daarnaast zijn de energiesystemen erin innovatief. "Het Kulturhus betreft deels nieuwbouw en deels renovatie van een oud gebouw waar nog radiatoren in hingen. Daar hebben we gekozen voor hogetemperatuurverwarming in combinatie met lage temperatuursverwarming in de vorm van aardwarmte en energieopslag in de bodem. Hier hebben we nog een warmtekrachtinstallatie bij geplaatst, om de temperatuur van dit systeem 's winters voldoende hoog te krijgen en om altijd warm tapwater te kunnen leveren. Het systeem levert bovendien warmte aan een naastgelegen basisschool. De twee verwarmingsketels die daar hingen, hebben we verplaatst naar het Kulturhus en doen nu dienst als backup en piekvraagvoorziening."

Nog rendabeler

"Schuylenburgh, daarentegen, is een volledig nieuw project. Daar hebben we gekozen voor lagetemperatuurverwarming. Dat is economisch nog rendabeler. In de tuin zijn twee warme en twee koude bronnen geboord voor aardwarmte en energieopslag. Een warmtepomp gaat het water

uit dit systeem 's winters op temperatuur brengen voor verwarming en 's zomers voor koeling. Verder krijgen alle woningen een individuele warmtepompboiler voor de warmtapwatervoorziening. Als backup- en noodvoorziening gaan we hier twee HR-ketels plaatsen."

Vernieuwend en ondernemend

Voor de aquifers en warmtepompen in beide projecten en de warmtekrachtinstallatie van het Kulturhus heeft Wonion Energie-investeringsaftrek aangevraagd en verkregen. "Woningcorporaties moeten sinds 2008 vennootschapsbelasting betalen", zegt Casper te Brake, manager Financiën bij Wonion. "Dat betekent dat ze sindsdien ook gebruik kunnen maken van fiscale faciliteiten, zoals de EIA. Die aftrek is bijzonder prettig. Enerzijds maakt het projecten beter haalbaar, anderzijds draagt het bij aan lagere woonlasten voor bewoners. En de projecten zijn natuurlijk ook goed voor het milieu, als gevolg van de CO₂-reductie die ze opleveren. Dat is precies wat wij nastreven: op alle fronten vernieuwend en ondernemend zijn, in het belang van de samenleving en onze klanten."

COLOFON

SenterNovem stimuleert duurzame ontwikkeling en innovatie door een brug te slaan tussen markt en overheid. Op professionele wijze voert SenterNovem overheidsbeleid uit rond innovatie, energie & klimaat en milieu & leefomgeving. Bedrijven, instellingen en overheden kunnen bij SenterNovem terecht voor het realiseren van maatschappelijke doelstellingen op deze terreinen, nationaal en internationaal.

SenterNovem is een agentschap van het Ministerie van Economische Zaken.

Meer informatie: www.senternovem.nl

SenterNovem Zwolle
Dokter van Deenweg 108
Postbus 10073
8000 GB Zwolle
Telefoon (038) 455 35 53
Telefax (038) 454 02 25
Helpdesk EIA (038) 455 34 30
www.senternovem.nl/eia
Publicatienummer 2EIA0902

Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan SenterNovem geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten. Bij publicaties van SenterNovem die informeren over subsidieregelingen geldt dat de beoordeling van subsidieaanvragen uitsluitend plaatsvindt aan de hand van de officiële publicatie van het besluit in de staatscourant.